

ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Одним із видів контролю навчального процесу є самостійна робота студентів — діяльність, що організується тим, хто навчається, в силу його пізнавальних мотивів у найбільш зручний, раціональний з його точки зору час, та контролюється викладачем, на основі опосередкованого системного управління з його боку.

Контроль за самостійною роботою, як вид навчальної діяльності, може розглядатись як цикл, головними етапами якого є підготовчий, основний та завершальний. На кожному етапі циклу реалізуються певні функції щодо управління та самоуправління діяльністю студентів. Так, на підготовчому етапі реалізуються функції цілеутворення, діагностування, прогнозування та планування, на етапі реалізації — організаційна, мотиваційна, інформаційна, оцінна, контрольна та корекційна функції, на завершальному етапі — аналітична функція:

- *Цілеутворення.* Правильно поставлена ціль навчання є описом дій студентів, які вони зможуть виконати після вивчення певного навчального матеріалу.

- *Діагностика.* В процесі діагностики зберігається вся можлива інформація про реальні можливості викладачів та студентів, рівень їх попередньої підготовки, умови здійснення діяльності тощо.

- *Прогнозування.* Сутність прогнозування полягає у тому, щоб заздалегідь оцінити можливу результативність діяльності у наявних, конкретних умовах.

- *Проектування.* Проективна функція полягає у конструюванні моделі майбутньої діяльності, виборі способів та засобів, що дозволяють у заданих умовах і встановлений термін досягти цілі.

Діагноз, прогноз, проект стають основою для розробки плану самостійної роботи, який виступає підсумковим документом, у якому точно визначено, кому, коли і що потрібно робити.

- *Організаційна функція.* Пов'язана зі співробітництвом між викладачами та студентами щодо досягнення намічених цілей. Організація самостійної роботи студентів передбачає можливість отримання студентами з питань, котрі виявляються для них складними, консультацій, які, в свою чергу, можуть бути індивідуальні чи групові.

- *Мотиваційна функція*. Полягає у забезпеченні активного прагнення студентів до виконання самостійної роботи. При високому ступені мотивації у студента формується мета і його навчання стає активним, незалежним від викладача, переходить у самостійну цілеспрямовану діяльність.

Процес мотивації, як і процес самостійної роботи, є циклічним і складається з наступних етапів: вступно-мотиваційного, підтримуючого, завершального.

- *Інформаційна функція*. Пов'язана з отриманням студентами необхідної інформації, що може або надаватись викладачем, або збиратись самостійно. Ця інформація не може бути адекватною процесу простого запам'ятовування, оскільки має бути використана для повного розуміння предмету вивчення.

- *Контрольна, оціночна і корекційна функції*. Можуть бути поєднанні і потрібні для встановлення зворотного зв'язку про хід і результати виконання самостійної роботи.

На завершальному етапі циклу самостійної роботи необхідно здійснення *аналітичної функції*, головним змістом якої є аналіз завершальної справи. Такий аналіз потрібен і викладачам і студентам. Для викладачів — це передумова для вдосконалення навчального процесу, шлях до педагогічної майстерності, для студентів — крок до подальшої самостійної навчальної діяльності на основі усвідомлення досвіду.

Т. В. Омеляненко, канд. екон. наук,
доцент кафедри менеджменту

ЗМІНА ФОРМАТУ ЩОРІЧНОЇ НАУКОВОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Наукова діяльність є невід'ємною складовою навчального процесу вищих навчальних закладів III — IV рівнів акредитації. Основними функціями науково-дослідної роботи (НДР) студентів є *пізнавальна*, сутність якої полягає в набутті професійних знань за обраною спеціалізацією; *навчальна*, що створює чітку систему навиків роботи зі спеціальною літературою, аналізу та узагальнення фактологічного матеріалу; *виховна*, що формує принципи, стратегію і тактику діяльності майбутніх економістів та менеджерів; *креативна*, призначена розвивати в студента творчі здібності, перспективне мислення, потяг до дослідницької роботи, мотивувати новаторський підхід до управління.